

efter Elevantallet, 5,000 specielt til en enkelt Skole til dens udvidede Undervisning og 15,000, altsaa saa Meget som Noget over en Fjerdedel, skulde ligge hos Administrationen til Fordeling efter Indberetningernes Resultater, efter Inspektørens Skøn, Lærerantallet, Skolernes Udstyr o. s. v. Men det er notorisk, at alle disse Løfter ere brudte, ikke blot det, som det ærede Medlem med Rette nævnte, og som det skulde glæde mig, om det ærede Medlem kunde se sig i Stand til at faae forandret, saa vi fik et noget høiere Tilskud. Jeg tror ogsaa, at der kunde være holdt noget stærkere paa det, som paa andre Punkter — at det havde hjulpet i Diebliffet, vil jeg ikke paastaa, men det havde været nok saa rigtigt at gjøre det. Altsaa de 15-taler, som vare satte ordentlig og loyalt i Gang, ere fuldstændig brudte efter min Mening. Nu ligger det Hele, og det er nægtet os i Finansudvalget gjentagne Gange at faae Embedsmændenes Indberetning om den Institution, for at vi derigjennem kunne anfille en Sammenligning af, hvorvidt de 15,000, som forudsat vare fordelte efter Indberetningen. Det er nægtet os og hvorfor? Fordi utvivlsomt Fordelingen slet ikke er fæst efter Indberetningen, men af andre Hensyn. Naar jeg nævner de „andre Hensyn“, saa siger jeg det uafhængigt af det Personlige. Jeg tager Menneskene, Regjeringsfolkene, som de almindelig have viist sig at være i de sidste Aaringer, og da siger jeg, at den ærede første Taler har utvivlsomt Ret i, at skal det sættes saaledes — den høitærede Minister kan give Forsikkring for sit personlige Vedkommende, kjøndt jeg kjender ogsaa Ministre, de ere kun Mennesker, og i en saadan trang Tid skulde de have Hjælp af deres Partifæller og Andre, saa det er ikke saa let at staa imod, den ene Haand vasker den anden; altsaa den høitærede Minister kan forsikre, at fra hans Side skal det ikke ske, og det skal jeg ikke gjøre nogen personlig Indvending imod, men saaledes som det staar der, kan det blive ikke en Bevilling til Højskoler i Almindelighed, men det kan blive en provisorisk Bevilling til Støtte af de dertil særlig stiftede Landbrugs-skoleforstandere og deres høiretindede Elever. Nei! Forholdene ere ikke saaledes i vore Dage. I gamle Dage, for 20 Aar siden, kunde vi have taget mod noget lignende som dette med Fornøielse, thi da var der Ingen, der drømte om en saadan Misbrug af Bevillingsmyndigheden, som der nu er. Da var der Forstaelse. Naar vi i Finansudvalget paa Thingets Vegne havde aftalt Noget med Ministeren, saa sølte han sig bunden ved sin Ære dertil, eller han sølte sig bunden til ikke at handle imod, hvad Be-

villingens Forudsætning var. Hvad er der nu? Hvad have vi nu i Stedet? Tro De nu, mine Herrer Høierræd, at det kan være en særlig Fornøielse for Dem med et saadant Sønderbrud af alle parlamentariske Traditioner her i Rigsdagen? Det er det visse ikke. Det er paa dette Punkt som paa alle andre: Det fører kun Forbandelse med sig, Mistillid, Tvivl og Splid og deraf vøyer kun Ukrudt. Se! vil De derfor nu ind paa det, sæt saa „indtil 300,000 Kr.“, det er ikke en Krone for meget, og sæt saa fornuftige Regler: brug de 40,000 næste Aar, 100,000 Kr. ad Aare o. s. v., ligesom det nu udvikler sig til. Saa have vi efter min Mening ikke kastet Pengene ud i Grans, men ganske vist saaledes, at der ydes et virkeligt Arbejde af og vindes virkelig Nytte for de unge Mennesker ved de Penge, som Staten anvender. Søvrigt skal jeg henvise til de Par Vædringer, jeg har stillet i Betænkningen, og henstille, om det Udvalg, som maatte blive nedsat, dog ogsaa vilde kjænte det lille Mindretal — $\frac{1}{15}$ af Udvalget — en Smule Opmærksomhed.

Taug: Jeg er enig med de ærede Medlemmer, som her have udtalt, at de ville være med til at støtte Landbrugsoplysningen; men jeg er ikke enig i, at vi skulle gaa frem paa det Grundlag, som den ærede første Taler talte om, nemlig at lade Landbohøjskolen staa, hvor den er. Jeg er enig med det ærede Medlem fra Beile — i Aar berørte han det ikke, men i Fjor meget stærkt — at Landbohøjskolen skulde flyttes, og naar vi skulle gaa til saa store Offre paa Landbohøjskolen — vi kunne være visse paa, at inden vi slippe, ville vi komme op til en Million; det vide vi af Erfaring i Forveien — mener jeg, det eneste Rette er, at vi faae Landbohøjskolen bort fra Byen, enten man nu vil lægge den ned til Holsteinborg eller trække den ned til Hillerød eller over til Skanderborg — det kan man tale om — men man maa være enig om den Ting, at den maa bort her fra Byen. Desuden er jeg ganske uenig med en anden æret Taler, naar han synes, at det kunde være meget godt at give 40,000 om Aaret til de omtrent 30 Landbrugs-skoler, vi nu have — det kan være meget godt — medens vi skulle afse 3—400,000 Kr. aarlig paa den anden Skole. Jeg siger, der er intet Forhold i det. Vi have nu, som sagt af en æret Taler, en 30 Landbrugs-skoler. Tallet vøyer Aar for Aar, og det vil ikke være længe, inden vi ville have i det Mindste 50. Meene De ikke, at de 50 udrette Mere for Landbruget i det Hele, end denne Landbohøjskole gjør, for